EUROPEAN COMMISSION
Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

Číslo oznámení : 2026/0369/ES (Spain)

Návrh královského výnosu, kterým se upravuje nakládání s odpady z vlhčených ubrousků a balónků.

Datum přijetí : 13/07/2026
Ukončení odkladné lhůty : 14/10/2026 (14/01/2027)

Message

Zpráva 001

Zpráva od Komise - TRIS/(2026) 1899

Směrnice (EU) 2015/1535

Oznámení: 2026/0369/ES

Oznámení návrhu znění od členského státu

Notification – Notification – Notifzierung – Нотификация – Oznámení – Notifikation – Γνωστοποίηση – Notificación – Teavitamine – Ilmoitus – Obavijest – Bejelentés – Notifica – Pranešimas – Paziņojums – Notifika – Kennisgeving – Zawiadomienie – Notificação – Notificare – Oznámenie – Obvestilo – Anmälan – Fógra a thabhairt

Does not open the delays - N'ouvre pas de délai - Kein Fristbeginn - Не се предвижда период на прекъсване - Nezahajuje prodlení - Fristerne indledes ikke - Καμμία έναρξη προθεσμίας - No abre el plazo - Viivituste perioodi ei avata - Määräaika ei ala tästä - Ne otvara razdoblje kašnjenja - Nem nyitja meg a késéseket - Non fa decorrere la mora - Atidėjimai nepradedami - Atlikšanas laikposms nesākas - Ma jiftaħx il-perijodi ta' dewmien - Geen termijnbegin - Nie otwiera opóźnień - Não inicia o prazo - Nu deschide perioadele de stagnare - Nezačína oneskorenia - Ne uvaja zamud - Inleder ingen frist - Ní osclaíonn sé na moilleanna

MSG: 20261899.CS

1. MSG 001 IND 2026 0369 ES CS 13-07-2026 ES NOTIF

2. Spain

3A. Subdirección General de Asuntos Industriales, Energéticos, de Transportes y Comunicaciones, y de Medio Ambiente
Dirección General de Coordinación del Mercado Interior y otras Políticas Comunitarias
Secretaría de Estado para la Unión Europea
Ministerio de Asuntos Exteriores, Unión Europea y Cooperación

3B. Subdirección General de Residuos
Dirección General de Calidad y Evaluación Ambiental
Secretaría de Estado de Medio Ambiente
Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico

4. 2026/0369/ES - S20E - Odpady

5. Návrh královského výnosu, kterým se upravuje nakládání s odpady z vlhčených ubrousků a balónků.

6. Tento královský výnos se vztahuje na vlhčené ubrousky na jedno použití a plastové balónky na jedno použití uváděné na španělský trh, jakož i na odpad vznikající při používání těchto výrobků.

7.

8. Oznámené opatření řeší riziko vyplývající z toho, že výrobci dostatečně nezohledňují dopady na životní prostředí, ekonomiku a lidské zdraví spojené s odpady z jednorázových vlhčených ubrousků a jednorázových balónků obsahujících plast, což vedlo k vysokému množství odhozeného odpadu a k závažnému narušení infrastruktury pro hygienu a čištění odpadních vod.

Z dostupných údajů vyplývá, že oba produkty patří trvale k nejčastěji se vyskytujícím druhům mořského odpadu v Evropské unii a mají značné přeshraniční dopady. Tento vysoký výskyt naznačuje, že současné způsoby produkce, spotřeby a nakládání s odpady nestačí k tomu, aby se zabránilo jejich úniku do životního prostředí.(1)

V případě vlhčených ubrousků se riziko neomezuje pouze na ubrousky obsahující plast. Návrh právního předpisu tedy jde nad rámec ustanovení směrnice 2019/904 a zahrnuje i vlhčené ubrousky vyrobené z nemodifikovaných přírodních polymerů, pokud nesplňují normu UNE 149002:2022 „Kritéria přijatelnosti pro jednorázové výrobky určené ke spláchnutí do toalety“, jelikož ani tyto výrobky se dostatečně nerozpadají a způsobují ucpávání, zablokování a přetékání kanalizace. To zase vede k přímému vypouštění odpadů do vodních toků, což způsobuje velmi vysoké ekonomické náklady pro orgány veřejné vodohospodářské správy (2;3), které nesou především místní samosprávy a v konečném důsledku i veřejnost.

Toto rozšíření oblasti působnosti vychází z druhého pododstavce sedmého závěrečného ustanovení zákona č. 7/2022 ze dne 8. dubna o odpadech a kontaminované půdě pro oběhové hospodářství, který povoluje, aby se rozšířená odpovědnost výrobce vztahovala i na jiné vlhčené ubrousky, na něž se nevztahuje čl. 60 odst. 1 výše uvedeného zákona, který se vztahuje výhradně na vlhčené ubrousky obsahující plasty.

U jednorázových balónků obsahujících plast vyplývá riziko z jejich širokého využití při outdoorových aktivitách a z toho, že se velmi snadno stávají rozptýleným odpadem. Posouzení dopadů směrnice (EU) 2019/904 rovněž poukazuje na to, že v současné době neexistují žádné plně proveditelné konstrukční alternativy, které by umožnily zabránit jejich dopadu na životní prostředí, což ještě více podtrhuje nutnost zavést regulační pobídky zaměřené přímo na výrobce.

V této souvislosti je rozšířená odpovědnost výrobce vhodným a účinným nástrojem k dosažení sledovaných cílů veřejného zájmu, neboť umožňuje přenést environmentální a ekonomické náklady spojené s předcházením vzniku odpadů a nakládáním s nimi, které se v současné době neodrážejí v ceně výrobku, na výrobce. Předchozí zkušenosti se zaváděním systému rozšířené odpovědnosti výrobce (EPR) ve Španělsku u jiných druhů odpadů dokazují účinnost tohoto přístupu.

Opatření sleduje cíl veřejného zájmu soudržným a systematickým způsobem tím, že se plně integruje do rámce evropských a vnitrostátních předpisů v oblasti odpadů, přičemž uplatňuje zásady „znečišťovatel platí“ a „hierarchie odpadů“ a prování zákon č. 7/2022 ze dne 8. dubna z pohledu oběhového hospodářství. Navrhovaná právní úprava zahrnuje všechny zainteresované strany a zajišťuje přiměřený a jednotný přístup zaměřený na účinné snižování dopadů těchto výrobků.

(1) Posouzení dopadů, část 2/3 – https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/1502-Reducing-marine-litter-action-on-single-use-plastics-and-fishing-gear_es
(2) https://www.eureau.org/documents/7858-position-paper-on-wet-wipes/file
(3) https://www.daquas.es/images/publicaciones/informacion-sector/2019-declaracionadhesion.pdf
(4) Posouzení dopadů, část 2/3 – https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/1502-Reducing-marine-lit

9. Základem tohoto návrhu královského výnosu jsou články 37 a 60 zákona 7/2022 ze dne 8. dubna o odpadech a kontaminované půdě pro oběhové hospodářství, který stanoví vytvoření systému rozšířené odpovědnosti výrobce za ubrousky a balónky na jedno použití obsahující plasty.

9a. Oznámené opatření řeší riziko vyplývající z toho, že výrobci dostatečně nezohledňují dopady na životní prostředí, ekonomiku a lidské zdraví spojené s odpady z jednorázových vlhčených ubrousků a jednorázových balónků obsahujících plast, což vedlo k vysokému množství odhozeného odpadu a k závažnému narušení infrastruktury pro hygienu a čištění odpadních vod.

Z dostupných důkazů vyplývá, že oba výrobky trvale patří k nejčastějším položkám odpadu v mořích v Evropské unii a mají významné přeshraniční dopady (* 1). Tento vysoký výskyt naznačuje, že současné způsoby produkce, spotřeby a nakládání s odpady nestačí k tomu, aby se zabránilo jejich úniku do životního prostředí.

V případě vlhčených ubrousků se riziko neomezuje pouze na ubrousky obsahující plast. V souladu s tím jde návrh zákona ještě dále a zahrnuje i vlhčené ubrousky vyrobené z nemodifikovaných přírodních polymerů, pokud nesplňují normu UNE 149002:2022 „Kritéria přijatelnosti pro jednorázové výrobky určené ke spláchnutí do toalety“, jelikož ani tyto výrobky se řádně nerozpadají a způsobují ucpání, zátarasy a přetečení. To zase vede k přímému vypouštění odpadů do vodních útvarů, což pro orgány veřejné správy v oblasti vodního hospodářství (*2 a 3) představuje velmi vysoké ekonomické náklady, které nesou především místní samosprávy a v konečném důsledku i veřejnost.

Toto rozšíření oblasti působnosti vychází z druhého odstavce sedmého závěrečného ustanovení zákona 7/2022 ze dne 8. dubna o odpadech a kontaminované půdě v rámci oběhového hospodářství, které umožňuje, aby se rozšířená odpovědnost výrobce vztahovala i na jiné vlhčené ubrousky, které nejsou zahrnuty v čl. 60 odst. 1 uvedeného zákona, jenž se vztahuje výlučně na vlhčené ubrousky obsahující plast.
U jednorázových balónků obsahujících plast vyplývá riziko z jejich širokého využití při outdoorových aktivitách a z toho, že se velmi snadno stávají rozptýleným odpadem. Posouzení dopadů směrnice (EU) 2019/904 (*4) rovněž poukazuje na to, že v současné době neexistují žádné plně proveditelné konstrukční alternativy, které by zabránily jejímu dopadu na životní prostředí, což podtrhuje nutnost zavést regulační pobídky zaměřené přímo na výrobce.

V této souvislosti je rozšířená odpovědnost výrobce vhodným a účinným nástrojem k dosažení sledovaných cílů veřejného zájmu, neboť umožňuje přenést environmentální a ekonomické náklady spojené s předcházením vzniku odpadů a nakládáním s nimi, které se v současné době neodrážejí v ceně výrobku, na výrobce. Předchozí zkušenosti se zaváděním systému rozšířené odpovědnosti výrobce (EPR) ve Španělsku u jiných druhů odpadů dokazují účinnost tohoto přístupu.

Opatření sleduje cíl veřejného zájmu soudržným a systematickým způsobem tím, že se plně integruje do rámce evropských a vnitrostátních předpisů v oblasti odpadů, přičemž uplatňuje zásady „znečišťovatel platí“ a „hierarchie odpadů“ a prování zákon č. 7/2022 ze dne 8. dubna z pohledu oběhového hospodářství. Navrhovaná právní úprava zahrnuje všechny zainteresované strany a zajišťuje přiměřený a jednotný přístup zaměřený na účinné snižování dopadů těchto výrobků.

(*1) Posouzení dopadů, část 2/3 – https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/1502-Reducing-marine-litter-action-on-single-use-plastics-and-fishing-gear_es
(*2) https://www.eureau.org/documents/7858-position-paper-on-wet-wipes/file
(*3) 2019-deklaracionadhesion.pdf
(*4) Posouzení dopadů, část 2/3 – https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/1502-Reducing-marine-litter-action-on-single-use-plastics-and-fishing-gear_es

9b. Oznámený návrh opatření spadá do rámce povinností týkajících se informování a přijímání opatření v oblasti odpadů stanovených na evropské úrovni a nepředstavuje omezení vnitřního trhu. Zavádí povinnosti pro výrobce vlhčených ubrousků a balónků (rozšířená odpovědnost výrobce – EPR), jakož i požadavky na označování a povinnosti týkající se sběru údajů a podávání zpráv. Tyto povinnosti se již v členských státech v široké míře uplatňují a jsou v souladu s cílem financovat náklady vyplývající z nakládání s odpady, zejména náklady související s úklidem, přepravou a zpracováním odpadků.

Dopad na přeshraniční obchod a služby se proto omezuje na požadavek, aby každý výrobce, bez ohledu na svůj původ (vnitrostátní, z jiného členského státu nebo ze třetí země), který uvádí tyto výrobky na španělský trh, plnil stanovené povinnosti, jako je zápis do příslušného registru, účast v kolektivním systému rozšířené odpovědnosti výrobce a s tím související plnění finančních a informačních povinností. Tyto požadavky jsou v souladu s povinným uplatňováním směrnice (EU) 2019/904 v celé Evropské unii, což zaručuje harmonizovaný rámec a zabraňuje významným narušením vnitřního trhu.

Návrh zákona obsahuje dvě konkrétní ustanovení na vnitrostátní úrovni, která vycházejí ze španělských základních právních předpisů a jejichž cílem je sloužit veřejnému zájmu a omezit negativní dopady na životní prostředí spojené s nedostatečným nakládáním s odpady:
(i) zahrnuje do své působnosti vlhčené ubrousky vyrobené z chemicky nemodifikovaných přírodních polymerů, za předpokladu, že nesplňují normu UNE 149002:2022, tj. ubrousky, které nejsou jednorázovými plasty (tato možnost již byla zmíněna v odstavci 1);
ii) stanoví povinnost výrobců všech ubrousků, na které se norma vztahuje, financovat odklízení odpadků roztroušených v celé sanitární infrastruktuře a infrastruktuře pro čištění odpadních vod (což je aspekt, který byl již součástí oběhového hospodářství). Navíc je součástí koordinované strategie na úrovni Evropské unie, která zajišťuje soulad předpisů, právní jistotu a řádné fungování jednotného trhu (jak bylo oznámeno prostřednictvím systému TRIS při oznámení zákona č. 7/2022). Toto financování bude zaváděno postupně a do roku 2032 dosáhne 100 % nákladů na ubrousky na jedno použití a poloviny nákladů na ubrousky jiné než na jedno použití.

V současné době neexistuje žádný regulační rámec, který by komplexně zohledňoval opatření zaměřená na prevenci a nápravu dopadů těchto odpadů, ani neexistují konkrétní právní nástroje, které by se těmito riziky zabývaly již u zdroje. Navrhované opatření představuje nezbytný rozvoj stávajících předpisů, který má umožnit účinně reagovat na tyto výzvy.

Jako alternativy se zvažovala jednak možnost tyto toky odpadů neregulovat, jednak zavedení systémů rozšířené odpovědnosti výrobce (EPR). Tato možnost byla vyloučena, jelikož je v rozporu s povinností provést směrnici (EU) 2019/904. Na druhou stranu se uvažovalo o tom, že by se působnost tohoto opatření striktně omezila na ustanovení uvedené směrnice, čímž by byly vyloučeny určité vlhčené ubrousky. Tato možnost však byla rovněž zamítnuta z důvodu nutnosti řešit v souladu s vnitrostátními právními předpisy negativní dopady těchto výrobků, které – ačkoli nejsou výslovně zahrnuty do směrnice – způsobují značné problémy v oblasti hygieny a ochrany životního prostředí.

V tomto ohledu představuje přijaté opatření nejméně omezující prostředek k dosažení sledovaných cílů, neboť stanoví přiměřený soubor povinností, jejichž cílem je omezit vznik odpadků a jejich dopad na ekosystémy – zejména mořské ekosystémy – a rovněž náklady spojené s údržbou veřejné infrastruktury. Pokud by toto opatření nebylo přijato, tyto náklady by se nadále zvyšovaly a nesli by je daňoví poplatníci, zatímco opatření podporuje prevenci, inovace, ekodesign a přechod k

9c. Omezení uložená opatřením jsou přiměřená ve vztahu k významu sledovaného cíle veřejného zájmu, kterým je snížení negativních dopadů na životní prostředí, hospodářství a zdraví. Tyto dopady nejsou hypotetické, ale představují prokázanou skutečnost, která má vliv na pláže, moře a oceány Evropské unie (1), vodní a suchozemské ekosystémy, jakož i na kanalizační a čistírenské infrastruktury v městském i venkovském prostředí. Rostoucí rozsah těchto dopadů a jejich zhoršující se trend ospravedlňují přijetí regulačních opatření, jako jsou ta, která se plánují, v souladu se snahami Evropské unie a členských států o podporu předcházení vzniku odpadů a podporu oběhového hospodářství.

V této souvislosti byla náležitě zohledněna ochrana veřejného zájmu ve vztahu k možné míře zásahu do fungování

vnitřního trhu a byl učiněn závěr, že ochrana veřejného zájmu má jednoznačně přednost. Nárůst množství plastového odpadu v mořích představuje významnou hrozbu pro ekosystémy, biologickou rozmanitost a lidské zdraví, jakož i pro klíčová hospodářská odvětví, jako je cestovní ruch, rybolov a námořní doprava, a jedná se o přeshraniční problém. Podle posouzení dopadů směrnice (EU) 2019/904 povede zavedení plánovaných opatření – mezi něž patří rozšířená odpovědnost výrobců, cíle v oblasti snižování množství odpadu a požadavky na označování – k podstatnému snížení množství mořského odpadu. Odhaduje se, že v případě plastů na jedno použití by se objem tohoto odpadu mohl snížit přibližně o jednu polovinu.

Kromě toho by nedosažení cílů veřejného zájmu mělo za následek podstatně větší újmu, než jaká by vznikla v důsledku uplatnění daného opatření. Podle výše zmíněného posouzení dopadů by zavedení opatření týkajících se jednorázových plastů do roku 2030 umožnilo zabránit emisím ve výši 2,6 milionu tun ekvivalentu CO_2 a předejít škodám na životním prostředí v hodnotě 11 miliard EUR. Ačkoli tato opatření pro podniky znamenají náklady spojené s dodržováním předpisů (přibližně 2 miliardy EUR) a náklady na nakládání s odpady (přibližně 510 milionů EUR), přinášejí zároveň spotřebitelům značné úspory, odhadované na přibližně 6,5 miliardy EUR, i když jsou doprovázeny určitými změnami ve spotřebitelských návycích.

V každém případě návrh právního předpisu stanoví postupný přístup k financování nákladů na čištění sanitárních zařízení a infrastruktury pro čištění odpadních vod. To zmírní finanční dopad na výrobce vlhčených ubrousků, usnadní postupné přizpůsobování dotčených společností a může být doprovázeno opatřeními, která povzbudí spotřebitele k tomu, aby přijali vhodnější spotřební návyky a způsoby likvidace odpadu, což rovněž povede ke snížení nákladů, které ponesou výrobci.
Opatření tedy představuje přiměřenou rovnováhu mezi sledovanými přínosy a uloženými povinnostmi, což z něj činí přiměřený a nezbytný nástroj k řešení problému s rostoucím environmentálním a sociálním významem.

(1) Společné výzkumné středisko (JRC), Georg Hanke, technické zprávy JRC, „Marine Beach Litter in Europe – Top Items“, 2016

10. Odkazy na základní texty: 2020/0658/E

Základní texty byly předány v rámci předchozího oznámení:
2020/0658/E

11. Ne

12.

13. Ne

14. Ne

15. Ano

16.
Hledisko TBT:
Návrh je technickým předpisem nebo postupem pro posouzení shody

Hledisko SPS: Ne

****

EUROPEAN COMMISSION
Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

Evropská komise
Kontaktní bod směrnice (EU) 2015/1535
email: grow-dir2015-1535-central@ec.europa.eu